

ਮਸੀਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸਭਾ ਪੁਸਤਿਕਾ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ

3-9 ਮਈ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ | ਗਿਣਤੀ 27-29

“ਯਹੋਵਾਹ ਵਾਂਗ ਨਿਰਪੱਖ ਰਹੋ”

w13 6/15 10 ਪੈਰਾ 14

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਕਦਰ ਕਰੋ

¹⁴ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ: “ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਉਂ ਉਸ ਦੇ ਟੱਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਉਂ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾਵੇ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ: “ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਖ ਦਿਓ।” ਕੀ ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪੱਥਰ ’ਤੇ ਲਕੀਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ’? ਨਹੀਂ, ਉਹ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਆਉਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਲੈ ਗਿਆ।” (ਗਿਣ. 27:2-5) ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਉਸ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਸਲਾਫ਼ਹਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਠੀਕ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਰੂਰ ਮਿਲਕੱਯਤ ਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੀਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਿਲਖ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਗ।” ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤਾਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੋ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮਰ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਿਲਖ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਓ।” (ਗਿਣ. 27:6-8; ਯਹੋ. 17:1-6) ਸੋ ਜੋ ਕਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਦੋਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ।

w13 6/15 11 ਪੈਰਾ 15

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਕਦਰ ਕਰੋ

¹⁵ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਦਇਆ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਜੀ ਹਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। (ਜ਼ਬੂ. 68:5) ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ

ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।—1 ਸਮੂ. 16:1-13; ਰਸੂ. 10:30-35, 44-48.

w13 6/15 11 ਪੈਰਾ 16

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਕਦਰ ਕਰੋ

¹⁶ ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗੀਸ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਦਿਲੋਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਂਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਜਦ ਯਿਸੂ ਜਾਲਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਲੋਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੌਣ ਹੈ?” (ਮੱਤੀ 16:13, 14) ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚ-ਸੱਚ ਦੱਸੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ: ‘ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ, ਕੀ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ?’ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੁਜੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਕ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਉਹ ਕਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਤਾਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਰਵੱਦੀਆਂ ਬਦਲ ਸਕੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੀਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕੋ।—ਮੱਤੀ 7:7; ਕੁਲੁ. 3:10, 11.

ਹੀਰੇ-ਮੌਤੀ

it-2 528 ਪੈਰਾ 5

ਚੜ੍ਹਾਵੇ

ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟਾਂ। ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਸ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। (ਗਿਣ 15:2, 5, 8-10) ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਰਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ’ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (ਗਿਣ 28:7, 14;

ਕੁਚ 30:9 ਅਤੇ ਗਿਣ 15:10 ਵਿਚ ਨੁਕਤਾ ਦੇਖੋ।) ਪੋਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਫਿਲਿਪੀਆਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਪਰ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਉੱਤੇ ਡੋਲਿਆ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਕਰਕੇ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬੁਸ਼ਟੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।” ਇੱਥੇ ਪੋਲਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ’ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਭੈਲਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਾਂ ਵਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। (ਫਿਲਿ 2:17) ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਸੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ: “ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਂਗ ਡੋਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਆ ਹੈ।”—2 ਤਿਸੇ 4:6.

10-16 ਮਈ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਰਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ | ਗਿਣਤੀ 30-31

“ਆਪਣੀਆਂ ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ”

it-2 1162

ਸੁੱਖਣਾ

ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ। ਇਜ਼ਜ਼ਰਾਈਲੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮੰਗਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵੀ ਕਰੋ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ “ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਬੰਦਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ” ਯਾਨੀ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। (ਗਿਣ 30:2; ਰੋਮੀ 1:31, 32 ਵੀ ਦੇਖੋ।) ਇਸ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਣ ਜਾਂ ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਂਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਰ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ’ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ . . . ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਾਪੀ ਠਹਿਰੋਗੇ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਸੁੱਖਦੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਾਪ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰੋਗੇ।”—ਬਿਵ 23:21, 22.

it-2 1162

ਸੁੱਖਣਾ

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਜ਼ਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਖਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ, ਭੇਟ ਦੇਣ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿੰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੁੱਖਣਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸੁੱਖਣਾ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਗਿਣ 30:2; ਮੱਤੀ 5:33) “ਸੁੱਖਣਾ” ਸੁੱਖਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ “ਸਹੁੰ” ਖਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਲੋਕ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਸਹੁੰ ਖਾਂਦੇ ਸਨ।—ਊਤ 26:28; 31:44, 53.

w04 8/1 27 ਪੈਰਾ 4

ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨੁਕਤੇ

30:6-8—ਕੀ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਖੀ ਕਿਸੇ ਸੁੱਖਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅੱਜ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਲੀ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ, ਇਕ ਪਤਨੀ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਦੀ ਹੈ। (ਗਲਾਤੀਆਂ 6:5) ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਸੁੱਖਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਕ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਸੁੱਖਲੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਛਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ।

ਹੀਰੇ-ਮੋਤੀ

wt-2 28 ਪੈਰਾ 1

ਯਿਫਤਾਹ

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹੰਨਾਹ ਨੇ ਸਮੁਏਲ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਮੁੰਡਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇ ਦੇਵੇਰੀ। ਹੰਨਾਹ ਦਾ ਪਤੀ ਅਲਕਾਨਾਹ ਉਸ ਦੀ ਸੁੱਖਣਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਸਮੁਏਲ ਦਾ ਦੁੱਧ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਹੰਨਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਗਈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਕ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਗਈ। (1 ਸਮੂ 1:11, 22-28; 2:11) ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ੀਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। (ਨਿਆ 13:2-5, 11-14) ਇਕ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੁੜੀ 'ਤੇ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਿਣਤੀ 30:3-5, 16 ਵਿਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

17-23 ਮਈ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਰਨ ਖੜਾਨਾ ਹੈ | ਗਿਣਤੀ 32-33

“ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ . . . ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ”

w10 8/1 23

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਇਥਰਾਨੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ “ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ” ਕੀ ਸਨ?

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਨਾਨੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਕਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਕਈ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ: “ਤੁਸੀਂ . . . ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਦੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰ ਦੇਣਾ।” (ਗਿਣਤੀ 33:52) ਇਹ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਾੜਾਂ ’ਤੇ, ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਦਰਖਤਾਂ ਦੇ ਥੱਲੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। (1 ਰਾਜਿਆਂ 14:23; 2 ਰਾਜਿਆਂ 17:29; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 6:3) ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੇਦੀਆਂ, ਪੂਜਾ-ਬੰਸੂ, ਪੂਜਾ-ਬੰਭੇ, ਮੂਰਤੀਆਂ, ਧੂਪ ਧੁਖਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵੇਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

w08 2/15 27 ਪੈਰੇ 5-6

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖੋ

ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਮੂਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਪੂਜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਛਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਰੂਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਜਾਦੂ ਨਹੀਂ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਅਂ ਦੀ ਵੀ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਠਲੀ-ਬੈਠਲੀ ਰੱਖਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਲ ਦੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਸੈਕਸ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਫਾਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਈ ਫਸ ਗਏ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਕਈ ਸੇਵਕ ਸੈਕਸ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਫਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਵੇਂ? ਅੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸੈਕਸ ਦੇ ਗੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਘਰ ਬੈਠਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹੀ ਬਣਨ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਗੰਦ-ਮੰਦ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿਨ੍ਹੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਇਸ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!

॥1-1 404 ਪੈਰਾ 2

ਕਨਾਨ

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਰਾਹੀਂ ਯਹੋਸੁਆ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਯਹੋਸੁਆ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ। “ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਅਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।” (ਯਹੋ 11:15) ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਸੁਆ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਨੋਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਕਰਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ, ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਰਤੀ-ਪੁਜਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਦੇ, ਤਾਂ ਇੱਦਿਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। (ਗਿਣ 33:55, 56; ਨਿਆ 2:1-3, 11-23; ਜ਼ਬੂ 106:34-43) ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ਼ ਅਪਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿੱਦਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਕਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ “ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”—ਕੁਰ 23:32, 33; 34:12-17; ਲੋਵੀ 18:26-30; ਬਿਵ 7:2-5, 25, 26.

ਹੀਰੇ-ਮੋਤੀ

॥1-1 359 ਪੈਰਾ 2

ਹੱਦ

ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੋਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰ ਗੋਤਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ-ਕਿੰਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰ ਗੋਤ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ: “ਤੁਸੀਂ ਗੁਣੇ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੰਡਣੀ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ

ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣੀ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਣੇ ਪਾ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਵਿਰਾਸਤ ਮਿਲੇਗੀ।” (ਗਿਣ 33:54) ਹਰ ਗੋਤ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉੱਥੇ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੋ ਗੁਣੇ ਪਾ ਕੇ ਨਿਕਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫੇਰ-ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਗੋਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਮਚਿਨ ਗੋਤ ਨੂੰ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।—ਯਹੋ 19:9.

24-30 ਮਈ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖੜਾਨਾ ਹੈ | ਗਿਣਤੀ 34-36

“ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਲ ਪਨਾਹ ਲਓ”

w17.11 9 ਪੈਰਾ 4

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋ?

4 ਪਰ ਉਦੋਂ ਕੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਖੂਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ? ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਖੂਨ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਖੂਨੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (ਉਤ. 9:5) ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ’ਤੇ ਦਇਆ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਖੂਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਨਾਹ ਨਗਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਛੇ ਪਨਾਹ ਨਗਰ ਸਨ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਨਗਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਹਿਡੂਜ਼ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪੁਜਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤਕ ਪਨਾਹ ਨਗਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ।—ਗਿਣ. 35:15, 28.

w17.11 9 ਪੈਰਾ 6

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋ?

6 ਜੇ ਕੋਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਖੂਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਨਾਹ ਨਗਰ ਨੂੰ ਭੱਜ

ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ “ਆਪਣੀ ਗੱਲ” ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਕ ਤੋਂ ਹੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਨਗਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। (ਯਹੋ. 20:4) ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਭੇਜਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਖੂਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। (**ਗਿਣਤੀ 35:24, 25 ਪੜ੍ਹੋ।**) ਜੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖੂਨ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਗੋੜੇ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਨਗਰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

w17.11 11 ਪੈਰਾ 13

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋ?

¹³ ਜਦ ਤਕ ਭਗੋੜਾ ਨਗਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਦ ਤਕ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤਿਕਾਨੀ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ: ‘ਓਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੋਣਗੇ।’ (ਯਹੋ. 20: 2, 3) ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗੋੜੇ ’ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਖੂਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਗਰ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਦ ਤਕ ਭਗੋੜਾ ਨਗਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਦ ਤਕ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੈਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਵਧੀਆ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਗਰ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਹੀਰੇ-ਮੌਤੀ

w91 2/15 13 ਪੈਰਾ 13

ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ

¹³ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਛਾਇਦਾ ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਮੂਸਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਜੇ ਕੋਈ ਖੂਨੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਲਈ ਜਾਵੇ।” (ਗਿਣਤੀ 35:31) ਆਦਮ ਨੇ ਧੋਖੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। (1 ਤਿਮੋਖਿਉਸ 2:14) ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ

ਤੋਂਦਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਾਇਕ ਸਨ। ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨਾਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਮੌਤ ਆਉਣ ਲੱਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਯਾਨੀ ਉਹ ਖੂਨੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਛਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਵਾਏਗਾ। ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਪਾਪ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਯਾਨੀ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਜੋ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (ਰੈਮੀਆਂ 5:16) ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ “ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ” ਯਾਨੀ ਆਦਮ ਦੀ ਹਰ ਸੰਤਾਨ ਲਈ “ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ।” ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।—ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:9; 2 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 5:21; 1 ਪਤਰਸ 2:24.

31 ਮਈ-6 ਜੂਨ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ | ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 1-2

“ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੀ ਹੈ”

w96 3/15 23 ਪੈਰਾ 1

ਯਹੋਵਾਹ—ਧਰਮ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ। (1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 5:12, 13) ਇੱਦਾਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਯਾਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦਇਆ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਤੋਬਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਦਇਆ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਿਸੇ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਛੇਕਦੇ। ਉਹ ਉਸੀਦੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਛੇਕਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮੁੜ ਆਵੇਗਾ। (ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 18:23 ਵਿਚ ਨੁਕਤਾ ਦੇਖੋ) ਮਸੀਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ “ਹੇਠੇ ਤੋਂ ਲੁਕਣ ਦੀ ਥਾਂ” ਬਣਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। (ਯਸਾਯਾਹ 32:1, 2) ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। — ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 1:16, 17.

w02 8/1 10 ਪੈਰਾ 4

ਵਡਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੋ

⁴ ਪਰ ਇਕ ਨਿਆਈ ਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਨਾਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਰਾ ਝੁਕਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਗਲਤ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਸੁਆਰਥ, ਪੱਖਪਾਤ ਤੇ ਲਾਲਚ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਨਿਆਉਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੱਖ ਪਾਤ ਨਾ ਕਰਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸੁਣਿਓ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਨਾ ਭਰਿਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਨਿਆਉਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹੈ” (ਟੇਢੇ ਟਾਈਪ ਸਾਡੇ) ਜੀ ਹਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਿਆਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਸਨਮਾਨ ਸੀ!— ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 1:16, 17.

ਹੀਰੇ-ਮੌਤੀ

w13 9/15 9 ਪੈਰਾ 9

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ

⁹ ਜਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ 40 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਨ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ, ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਅਤੇ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਬੱਦਲ ਦਾ ਬੰਮੂ ਤੇ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਅੱਗ ਦਾ ਬੰਮੂ ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸਫਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਸਨ। (ਬਿਵ. 1:19; ਕੁਰ 40:36-38) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਨਾ ਤਾਂ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪੁਰਾਨੇ ਹੋਏ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਸੁੱਜੇ’ ਜੀ

ਹਾਂ, ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬੁੜ੍ਹ ਨਾ ਹੋਈ।’—ਨਹ. 9:19-21.

7-13 ਜੂਨ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ | ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 3-4

“ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਬੁਧ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਝਲਕਦਾ ਹੈ”

it-2 1140 ਪੈਰਾ 5

ਸਮਝ

ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਆਗਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸਮਝ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। (ਜ਼ਬੂ 119:99, 100, 130; ਲੂਕਾ 2:46, 47 ਵਿਚ ਨੁਕਤਾ ਦੇਖੋ।) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਅਸੀਂ ਬੁਧੀਮਾਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਬੁਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ” ਹਨ। (ਬਿਵ 4:5-8; ਜ਼ਬੂ 111:7, 8, 10; 1 ਰਾਜ 2:3 ਵਿਚ ਨੁਕਤਾ ਦੇਖੋ।) ਸਮਝਦਾਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਜ਼ਬੂ 119:169) ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਸ 'ਤੇ ਰਾਹਿਰਾ ਅਸਰ ਪਵੇ। (ਮੱਤੀ 13:19-23) ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ “ਦਿਲ ਦੀ ਛੱਟੀ” ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ (ਕਹਾ 3:3-6; 7:1-4) ਅਤੇ “ਹਰ ਬੁਰੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਨਫਰਤ” ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਜ਼ਬੂ 119:104) ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਮਝ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਵਿਚ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸੂਲੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ—ਮੱਤੀ 26:51-54.

w99 11/1 20 ਪੈਰੇ 6-7

ਜਦੋਂ ਉਦਾਰਤਾ ਭੁੱਲ-ਭੁੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

ਰਾਣੀ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ: “ਧੰਨ ਹਨ ਏਹ ਤੇਰੇ ਟਹਿਲੂਏ ਜਿਹੜੇ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਖਲੋਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ।” (1 ਰਾਜਿਆਂ 10:4-8) ਉਸ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਟਹਿਲੂਅਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੀ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੋਕਤ ਵਾਲੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਈ, ਉਸ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਟਹਿਲੂਅਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ-ਦਿੱਤ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਬਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਇਕ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀਆ ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਿਸਟੀਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ!

ਸ਼ਬਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਕਹੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ: “ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ।” (1 ਰਾਜਿਆਂ 10:9) ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਬੁਸ਼ਹਾਲੀ ਪਿੱਛੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੱਥ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਉਸੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਏਹ ਵੱਡੀ ਕੋਮ ਬੁੱਧਵਾਨ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ।—ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 4:5-7.

w07 8/1 29 ਪੈਰਾ 13

ਕੀ ਤੁਸੀਂ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਨਵਾਨ” ਹੋ?

¹³ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਚੀਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। (ਯਾਕੂਬ 1:17) ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ “ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਤ ਵਗਦਾ ਸੀ।” ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਇਕ ਗੱਲ ਨਿਰਾਲੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ

ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਸੀ ‘ਜਿਹ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।’ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਛਾਦਾਰ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਜੀ ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਰਕਤ ਵਾਕਈ “ਧਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ!”—ਗਿਣਤੀ 16:13; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 4:5-8; 11:8-15.

ਹੀਰੇ-ਮੋਤੀ

w04 9/15 25 ਪੈਰਾ 3

ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨੁਕਤੇ

4:15-20, 23, 24—ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਵੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਗਲਤ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ ‘ਮਥਾ ਟੇਕਣ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਾ ਕਰਨ’ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਜਾਵਟ ਵਾਸਤੇ ਮੂਰਤੀ ਜਾਂ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਈਬਲ ਮਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।—1 ਰਾਜਿਆਂ 7:18, 25.

14-20 ਜੂਨ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ | ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 5-6

“ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਓ”

w05 6/15 20 ਪੈਰਾ 11

ਮਾਪਿਓ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ

11 ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 6:5-7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਬਾਈਬਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜੋ। ਧਿਆਨ ਦਿੱਓ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਨਿਹਾਰਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੀ ਹਾਂ, ਮਾਪਿਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮਨਨ ਕਰੋ ਤਾਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਾਹਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੋ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਯਹੋਵਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਲਗੋ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾ ਸਕੋਗੋ।—ਲੁਕਾ 6:45.

w07 5/15 15-16

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। (ਰੋਮੀਆਂ 2:21, 22) ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਜਾਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਹਿਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਹਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦਿਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖ ਲੈਂਗੋ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਉਹ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। (ਮੱਤੀ 6:33) ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਖ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਭਗਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ।—ਮੱਤੀ 28:19, 20; ਇਬਰਾਹਿਮਾਂ 10:24, 25.

w05 6/15 21 ਪੈਰਾ 14

ਮਾਪਿਓ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ

¹⁴ ਮਾਪਿਓ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 6:7 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਉੱਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦੇ ਰਹੋ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਵਧਾਓ। ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਜਾਗਰੂਕ ਬਣੋ! ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੇਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਬੱਚੇ ਮਾਤਬਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਨੌਕਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹੋਣ ਚਾਹੁਣ।—ਮੱਤੀ 24:45-47.

ਹੀਰੇ-ਮੌਤੀ

w19.02 22 ਪੈਰਾ 11

ਪੁਰਾਣੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ

11 ਸਬਕ: ਯਹੋਵਾਹ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ। ਉਹ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ। (1 ਸਮੂ. 16:7) ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਚ, ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਉਸ ਤੋਂ ਲੁਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਲਾਗੇਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੀਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਈਏ।—2 ਇਤ. 16:9; ਮੱਤੀ 5:27-30.

21-27 ਜੂਨ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖੜਾਨਾ ਹੈ | ਬਿਵਸਥਾ-ਸਾਰ 7-8

“ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਨਾ ਜੋੜਿਓ”

w12 7/1 29 ਪੈਰਾ 2

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ?

ਯਹੋਵਾਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੈਤਾਨ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਿਸਟ ਕਰਨ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ‘ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾ ਲੈਣਗੇ।’ ਜੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਦੂਸਰੇ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਕੌਮ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੈਤਾਨ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਝੂਠੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈਣ।

w15 3/15 30-31

“ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਨਾਲ” ਵਿਆਹ ਕਰੋ ਕੀ ਇਹ ਸਲਾਹ ਅੱਜ ਵੀ ਛਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ?

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਾਈਏ। ਪਰ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਭਲਾਈ ਕਿਸ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਦੁਖੀ ਹੋਈਏ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਭੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾ ਰਹਿਣ। ਨਹਮਯਾਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਇਆ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਹਮਯਾਹ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਬੁਰੀ ਮਿਸਾਲ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ। ਸੁਲੇਮਾਨ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਵੀ ਓਪਰੀਆਂ ਤੀਵੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪਾਪ ਕਰਵਾਇਆ।” (ਨਹ. 13:23-26) ਯਹੋਵਾਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਸਾਡੇ ਛਾਇਦੇ ਲਈ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਨ। (ਜ਼ਬੂ. 19:7-10; ਯਸਾ. 48:17, 18) ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਛਾਇਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦੀ

ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਮੰਨ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਹੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰੀਏ। —ਕਹਾ. 1:5.

w15 8/15 26 ਪੈਰਾ 12

ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਰਹੋ

12 ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਗਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਬਰਨ ਸਾਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ: “ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਕੀ ਸੰਬੰਧ? ਜਾਂ ਚਾਠਣ ਦਾ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਮੇਲ?” (2 ਕੁਰਿੰ. 6:14) ਬਾਈਬਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ “ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਨਾਲ” ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਕੇ ਬਧਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਧਰਮੀ ਮਿਆਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚੱਲਦਾ ਹੋਵੇ। (1 ਕੁਰਿੰ. 7:39) ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਓਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਹੀਰੇ-ਮੱਤੀ

w04 2/1 13 ਪੈਰਾ 4

ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

4 ਰੋਜ਼ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਪਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰੂਹਾਨੀ ਭੁਰਾਕ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਲੰਬਾ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਜੋਰਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਤਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ: “ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਭਈ ਇਨਸਾਨ ਨਿਰੀ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਹਰੇਕ ਵਾਕ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ।” (ਮੱਤੀ 4:4) ਜਿਸੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਮੂਸਾ ਨਥੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ

ਦੁਹਰਾਏ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ਼ਟਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ: “[ਯਹੋਵਾਹ] ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਨ ਸਿਹ ਨੂੰ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਲਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਖਾਵੇ ਭਈ ਆਦਮੀ ਨਿਰੀ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਹਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ ਆਦਮੀ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।” (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 8:3) ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ਼ਟਾਏਲੀਆਂ ਲਈ “ਮੰਨ” ਨਾਮਕ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਕਈ ਸਬਕ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਸੀਧਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸੀ’ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੁੱਕਿਆ, ਤਾਂ ਮੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀੜੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋ ਆਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। (ਕੁਚ 16:4, 20) ਪਰ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਯਾਨੀ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। (ਕੁਚ 16:5, 23, 24) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਸਿਰਫ ਰੋਟੀ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਾਕ’ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ।

28 ਜੂਨ-4 ਜੁਲਾਈ

ਰੱਬ ਦਾ ਬਚਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ | ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ
9-10

“ਤੇਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

w10 4/1 16 ਪੈਰੇ 3-4

ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਥੋਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਪੇਰ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲ ਦੱਸੀ: “ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਤੈ ਖਾਓ।” (ਆਇਤ 12) ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਭੋਗਣ ਦਾ ਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ

ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਸਹੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਭੈ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭੈ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ “ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੋ।” (ਆਇਤ 12) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: “ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।” ਇਹੀ ਕਿਤਾਬ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣਾ “ਪਿਆਰ ਜਾਹਰ ਕਰਨਾ।” ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ।—ਕਹਾਉਤਾਂ 27:11.

w10 4/1 16 ਪੈਰਾ 6

ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਥੋਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਬਰਕਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ “ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।” (ਆਇਤ 13) ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਯਾਨੀ ਜੋ ਵੀ ਉਹ ਸਾਥੋਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਛਾਇਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਬਾਈਬਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ”? (1 ਯੁਰਨਾ 4:8) ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਾਡੇ ਛਾਇਦੇ ਲਈ ਹੀ ਹੋਣਗੇ, ਅੱਜ ਵੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। (ਯਸਾਯਾਹ 48:17) ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਅਸੀਂ ਬੇਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪਾਵਾਂਗੇ।

c/ 16 ਪੈਰਾ 2

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ?

2 ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ “ਦੋਸਤ”

ਸੱਦਿਆ ਸੀ। (ਯਾਕੂਬ 41:8) ਜੀ ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਿਗਰੀ ਦੇਸਤ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਿਤਰ ਕਿਉਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ” ਸੀ। (ਯਾਕੂਬ 2:23) ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ‘ਨਾਲ ਪਰਸੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ’ ਜੋ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 10:15) ਬਾਈਬਲ ਸਾਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ: “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਓ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗਾ।” (ਯਾਕੂਬ 4:8) ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੀਰੇ-ਮੌਤੀ

it-1 103

ਅਨਾਕੀ ਲੋਕ

ਅਨਾਕੀ ਇਕ ਕੌਮ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲੋਕ ਹੱਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੰਬੇ-ਚੌੜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਨਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮੇਂ ’ਤੇ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖਾਸ ਆਦਮੀ ਹਬਰੋਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਨ, ਅਹੀਮਾਨ, ਸ਼ੇਸ਼ਈ ਅਤੇ ਤਲਮਈ। (ਗਿਲ 13:22) ਇੱਥੇ ਹੀ 12 ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਜਾਸੂਸਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। 12 ਵਿੱਚੋਂ 10 ਜਾਸੂਸਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕ ਨੈਛਲਿਮ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਜੋ ਜਲ-ਪਰਲੋਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮੂਣੇ ਆਸੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਲੋਕ “ਟਿੱਡੀਆਂ” ਵਰਗੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸੀ। (ਗਿਲ 13:28-33; ਬਿਵ 1:28) ਏਸੀ ਅਤੇ ਰਫ਼ਾਈਮੀ ਲੋਕ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ-ਚੌੜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਦਿਖਦੇ ਸਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਡਰਦੀਆਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ: “ਕੌਣ ਅਨਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਸਾਮੂਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ?”—ਬਿਵ 2:10, 11, 20, 21; 9:1-3.

ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਮਾਹਰ ਬਣੋ

w09 10/1 30

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯੁਧਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤਾ ਦਿਵਾਈਆਂ

ਮਸੀਹੀ ਧਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਚੁਲਿਆ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਦੁਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਯੁਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕਨਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਹੋਵਾਹ [ਸੱਤ] ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਓਗੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਤਰਸ ਖਾਣਾ।” (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 7: 1, 2) ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਯਹੋਸ਼ੁਆਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ “ਠੀਕ ਜਿਵੇਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”—ਯਹੋਸ਼ੁਆ 10:40.

ਕੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦੁਸਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਲੁੱਟ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣ? ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਨਾਨ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ-ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਦੇਖੋ ਉੱਥੇ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਨਾਲੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿਚ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। (ਗਿਲਤੀ 33:52; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 7:31) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਦਿਲ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਨਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

